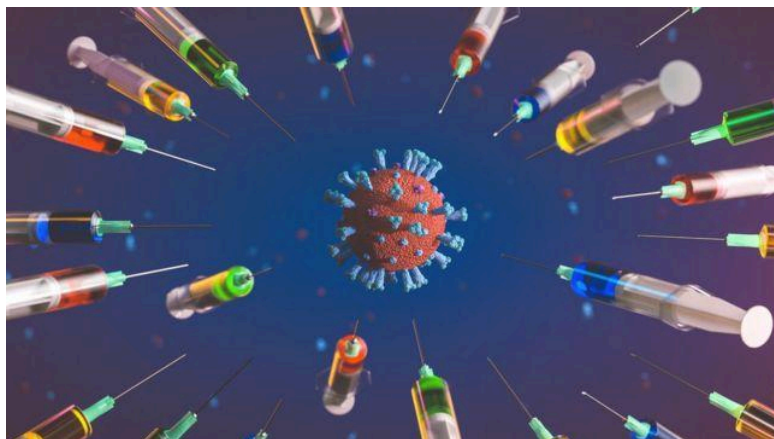

Biến thể Covid mới: Chúng ta biết gì về XBB.1.5?

Fergus Walsh

Biên tập viên y khoa/BBC News

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Một biến thể phụ mới của Covid đang gây lo ngại ở Mỹ - nơi nó đang lây lan nhanh chóng.

Vậy chúng ta cần biết điều gì về XBB.1.5?

XBB.1.5 là gì và triệu chứng?

Đây là một nhánh khác của biến thể Omicron Covid đang thống trị toàn cầu, theo sau các biến thể alpha, beta, gamma và delta trước đó.

Omicron đã vượt trội so với tất cả các phiên bản trước đây của virus corona kể từ khi nó xuất hiện vào cuối năm 2021 và đã tạo ra nhiều biến thể phụ thậm chí còn dễ lây lan hơn so với phiên bản gốc.

Các triệu chứng của XBB.1.5 được cho là tương tự như các chủng Omicron trước đó, nhưng vẫn còn quá sớm để khẳng định điều này. Hầu hết mọi người trải qua các triệu chứng giống như cảm lạnh.

XBB.1.5 dễ lây hơn hay nguy hiểm hơn các biến thể trước đó?

Bản thân XBB.1.5 phát triển từ XBB, lần đầu tiên được xác định ở Ấn Độ vào tháng 8/2022, nhưng chưa được các cơ quan y tế phân loại là "biến thể đáng lo ngại".

XBB có một đột biến giúp nó đánh bại hệ thống phòng thủ miễn dịch của cơ thể, nhưng chính khả năng này cũng làm giảm khả năng lây nhiễm ở tế bào người.

Giáo sư Wendy Barclay từ Imperial College London cho biết XBB.1.5 có một biến thể là F486P. Biến thể này khôi phục khả năng liên kết với các tế bào trong khi tiếp tục né tránh hệ thống miễn dịch. Việc này khiến nó lây lan nhanh dễ dàng.

Bà nói rằng những thay đổi mang tính tiến hóa này giống như 'bước đệm', khi virus tiến hóa để tìm những cách mới nhằm qua mặt cơ chế tự bảo vệ của cơ thể.

Các nhà khoa học từ Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) khẳng định hôm thứ Tư 04/01 rằng XBB.1.5 có "lợi thế tăng trưởng" hơn tất cả các biến thể phụ khác được thấy cho đến nay.

Tuy nhiên họ cho rằng không có dấu hiệu nào cho thấy nó nghiêm trọng hay nguy hại hơn các biến thể Omicron trước đó.

WHO cho biết sẽ theo dõi chặt chẽ các nghiên cứu trong phòng thí nghiệm, số liệu từ bệnh viện và tỷ lệ lây nhiễm để tìm hiểu thêm và tác động của biến thể này trên người bệnh.

XBB.1.5 lây lan ở đâu?

Hơn 40% các ca Covid ở Mỹ ước tính là do biến thể XBB.1.5, khiến nó trở thành chủng thống trị ở nước này.

Vào đầu tháng 12, biến thể này chiếm chỉ 4% số ca nhiễm. Hiện nó đã nhanh chóng vượt mặt các biến thể Omicron khác.

Các ca nhập viện do Covid tăng trong các tuần gần đây trên khắp nước Mỹ.

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Chụp lại hình ảnh,

Các ca mắc Covid, nhập viện và tử vong đều gia tăng ở Mỹ trong những tuần gần đây

Các nhà khoa học lo ngại về XBB.1.5?

Giáo sư Barclay cho hay bà không đặc biệt lo ngại đối với bộ phận dân số đã tiêm vaccine.

Nhưng bà lo ngại về ảnh hưởng của nó đối với đối tượng dễ bị tổn thương, bao gồm những người bị suy giảm miễn dịch, những người nhận được ít lợi ích hơn từ vaccine.

Giáo sư Hunter nói rằng ông không thấy bằng chứng XBB.1.5 độc hại hơn, nghĩa là nó không có nhiều khả năng "đưa bạn vào bệnh viện hoặc giết bạn" hơn các biến thể Omicron hiện có.

Ông nói thêm: "Thật trở trêu khi mọi người đang tập trung vào các biến thể có thể xuất hiện từ Trung Quốc, nhưng XBB.1.5 lại đến từ Mỹ."

Giáo sư David Heymann từ London School of Hygiene and Tropical Medicine thừa nhận rằng vẫn còn rất nhiều điều phải tìm hiểu về biến thể mới nhất này.

Nhưng ông nói rằng nó không có khả năng gây ra vấn đề lớn ở những quốc gia có tỷ lệ tiêm chủng cao và có nhiều ca lây nhiễm trước đó.

Mối quan ngại của ông là các quốc gia như Trung Quốc, nơi có lượng tiêm vaccine thấp và khả năng miễn dịch tự nhiên ít do bị phong tỏa kéo dài.

Giáo sư Heymann nói: "Trung Quốc cần chia sẻ thông tin lâm sàng về những người bị nhiễm bệnh để xem biến thể này hoạt động như thế nào trong quần thể không có miễn dịch."

<https://www.bbc.com/vietnamese>